

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ФИЛИП ТОТЮ“

5233 с. Върбовка, общ. Павликени, ☎-06135-2609; e-mail: varbovka_ou@abv.bg

Утвърждавам:
Атанаска Петкова Директор

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЧИЛИЩЕ**

ЗА УЧЕБНАТА 2021 / 2022 ГОДИНА

Програмата е актуализирана и приета на заседание на ПС с Протокол №15, т.5 от 10.09.2021г. и е утвърдена със заповед № 22 /17.09.2021г. на директора на училището.

ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната програма за превенция на ранното напускане на учениците е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота.

ПРИНЦИПИ

Училищната програма за превенция на ранното напускане на учениците кореспондира с темата за включващото образование като, предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава.
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата.
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми.
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

ВИЗИЯ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности
- да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество
- да развиват творческите си заложби и способности
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот
- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение

Визията на ОУ „Филип Тотю” – с.Върбовка, като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от ранно напускане на училище, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, се фокусира върху:

- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците
- съчетаване на класно-урочни, извън урочни и извънкласни форми на обучение и възпитание
- работа с талантиливи деца

- работа с деца в неравностойно социално положение
- работа с деца със специални образователни потребности
- работа с деца с различна етническа принадлежност
- уютна и функционална образователна среда.

ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Ранното напускане на учениците от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. В последно време се постигнаха добри резултати, като бе намален броя на напусналите ученици в нашето училище, но се появила една друга категория ученици, които са застрашени от напускане.

Анализирайки проблема констатирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от напускане.

В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта, че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях. Там обаче се очертава друг проблем. В условията на обучение в преобладаваща билингвална среда, обучението на писмен и говорим книжовен български език е затруднено и някои ученици трудно или въобще не се поддават на ограмотяване. Това от своя страна се явява в известна степен предпоставка за последващо затруднено обучение и развитие от V клас нагоре. Проблемът с ранното напускане и застрашените от това ученици е по-силно изразен от V до VII клас.

АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

След направена оценка на риска от ранно напускане на ученици от училището, като рискови фактори, предшестващи този процес, бяха идентифицирани:

- Продължително отсъствие от училище
- Проблемна семейна среда
- Трудна адаптация към изискванията в училище

SWOT-АНАЛИЗ

Силни страни:

- Квалифицирани учители
- Интерактивни методи на обучение
- Извънкласни дейности
- Възможности за изява
- Създаване на приятелска среда
- Добра материална база
- Работа по проекти

Слаби страни:

- Недостатъчно мотивирани родители за справяне с проблема
- Недостатъчна ефективност на взаимодействието „училище – родители”
- Относително голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците.

Възможности:

- кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на ранното напускане дейности
- ранно идентифициране на децата в риск

- нови форми за по-голямо ангажиране на родителите
- ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да напуснат училище
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството
- Включване на образователен медиатор- лице от местната общност за подпомагане комуникацията със семействата
- поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете разширяване на връзките с извънучилищните институции

Заплахи:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите
- Липса на ефективни санкции за родителите
- Нисък жизнен стандарт на част от населението
- Проблеми в семействата, водещи до напускането на деца от училище
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашените от ранно напускане ученици.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел:

Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище

Подцели:

1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност
 - Индикатор за постигане –отсъствия по уважителни и по неуважителни причини (намаляване)
2. Създаване на положителни нагласи към учебния процес
 - Индикатор за постигане – успехът и посещаемостта на застрашените ученици

МЕРКИ (ДЕЙНОСТИ) ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

1. Своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на учебния материал и застрашеност от напускане ("ранен учебен неуспех").
 - 1.1. Изготвяне на ежемесечни отчети от класните ръководители за броя на отсъствията и причините, поради които учениците отсъстват.
 - 1.2. Анализ на постиженията на застрашените от напускане ученици и осъществяване на педагогическа подкрепа от страна на учителите и училищното ръководство.
 - 1.3. Провеждане на задължителна допълнителна индивидуална и груповата работа по съответните предмети, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебния материал от застрашените от ранно напускане ученици.
2. Включване на застрашените от ранно напускане ученици в извънкласни и извънучилищни дейности.
 - 2.1. Откриване на силните страни на личността.
 - 2.2. Развиване на силните страни на личността чрез индивидуална работа с учениците или включването им в групи за извънкласни дейности.
 - 2.3. Осигуряване на публични изяви на учениците с изявени дарби.
3. Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от ранно напускане ученици.

3.1. Засилване на контрола върху отсъствията и своевременно информирание на родителите.

3.2. Разпределяне на отговорностите и ангажиментите по отношение

3.3. Превантивна и коригираща дейност на образователния медиатор със семействата на ученици, често отсъстващи по неуважителни причини.

3.4. Контролиране посещаемостта на училище между класните ръководители и родителите.

4. Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения.

5. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

6. Развитие на ученическото самоуправление чрез изграждане на ученически съвети с подкрепа на от училището и органите на местното самоуправление.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ:

- Семейство
- Отдел „Закрила на детето”
- Общинска комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
- Полиция и ДПС
- Община Павликени и Кметство село Върбовка
- Училищно настоятелство при Основно училище „Филип Тотю” с.Върбовка
- Училищна комисия БППМН, Педагогически съвет и др.
- Създаване и участие на училищен екип за съвместна работа с Регионално управление на образованието, Отдел „Закрила на детето”, инспектори от РПУ, Социално подпомагане и кметове на Община и кметство на населено място за прибиране и задържане на учениците в училище.

ДЕЙНОСТИ – ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

- Получаване на информация от класен ръководител, учител, образователния медиатор и съученици, относно отсъствията на ученика или агресивно поведение.
- Свеждане на информацията до директора.
- Проучване и установяване на връзка със семейството/ близки, с които живее детето/
- Изпращане на Известия и Уведомителни писма до родители / настойници за допуснатите неизвинени отсъствия от ученика.
- Родителска среща с родители на ученици, застрашени от отпадане и с голям брой неизвинени отсъствия, съвместно с Училищното настоятелство и кмета на Кметство - с. Върбовка.
- Среща -индивидуален разговор на образователния медиатор с родители /настойници, близки.
- Уведомителни писма до Отдел „Закрила на детето” град Павликени.
- Уведомяване кварталния на селото
- Работа на създадените екипи по мерките по прибиране и задържане на учениците в училище.